

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Amos, Abdiam, Et Ionam Prophetas, Commentarij Francisci Lamberti Auenionensis

Lambert, François

Argentorati, 1525

VD16 B 3868

Pars Tertia. Tertio, adserit idem quod comminatus fuerat, mox subiiciens
adhortatione[m] siue iuſsione[m], ueræ, misericordiæ pleniſſimam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35983

FRANC. LAMB. IN AMOS

Dedit namq; illis primum, stuporem dentium, à fame proficiscentem, & quod non esset panis in eorum locis ac urbibus. Secundo, immisit siccitatem nocentissimam, ita ut aquis etiam ad bibendū deficerent. Tertio, misit urentem uentum, cuncta uirentia absumentem. Quarto, precepit locustis & herucis, atq; id genus minutulis animalibus, & omnia uorarunt. Quinto, misit in eos mortem, peste atq; gladio, illos perdens, in Aegypti uia, scilicet dū contempto dei auxilio, quæsierūt Aegyptiorum brachium. Sexto, illos subuertit per aduersarios, sicut subuersa fuit Sodomā, igne & sulphure è celo misso, ita ut multi ex Israel fierent, perinde atq; torris ab incendio raptus, id est, fere comburerentur.

Et quis enumerare sufficeret, quos flagella Deus in eos miserit? Lege sacras historias, & uidebis. Verum quibusuis malis nunquam fieri potuit, ut resipiscerent, & ad deum puro & toto corde reuerterentur. Aliquoties quidem in hypocrisi redierunt, quod non est conuerti, sed magis auerti in deterius semper.

P A R S T E R T I A.

Quapropter hæc faciam tibi Israel. Postquā autē hæc fecero tibi, preparare in occursum Dei tui Israël. Quia ecce formans montes, et creans uentum, & annuncians homini eloquium suum, faciens matutinam nebulam, & gras

& gradiens super excelsa terre, dominus Deus exercituum nomen eius.

Quapropter, id est, quia non estis reuerſi ad me, dicit Dominus, sed semper obstinati fuistis in abominacionibus ueſtris, hæc faciam uobis, nempe, quæ paulo ante cõminatus fui, quod egredere mini à terris ueſtris, & captiui ab eis ducere mini. Quia enim terris ueſtris, quas in possessionem à Deo Opt. Maximo adceperant, in suum interitum abusi sunt, & in ea deos alienos, uero deo contempto adorarunt, ab ipsiſ terris iustiſſime propulsi fuere.

Præcipit quoq; ut cum experti fuerint prophetiæ huius ueritatem, et captiui ducti fuerint ad alienos, tum in dei occursum præparentur. Inestimabilis pietatis ac misericordiæ est hic sermo, quẽ nonnulli tamen de ultima Israëlis conuersione enarrant, quod non puto tutum esse. Ego quidem non dubito ipsam conuersionem futuram, sicut apud Oseam iobelemq; adserui. Verum hunc locum ad eã cogere, non uidetur esse germana expositio textus, nisi si dicatur ita. Præparare in occursum dei tui, hoc est, confide, quod tandem miserebitur tui Deus tuus. Nec præparatio ad dei misericordiam suscipiendam, in firma & in dubia sue promissionis ac bonitatis fiducia, est maxime ſerta, non in multitudine operum. Non quod abnegem opera uere bona, quæ scilicet ex fide sunt, necessaria esse, sed quod non ipsa opera, sed fides iuste operantis, uera præpara

FRANC. LAMB. IN AMOS

paratio est. Porro cum opera dixi necessaria, intellige, ut fructus inseparabiles bonæ arboris, id est, animæ fidelis, uerum non ut ipsa anima iusta, fidelis, Deo grata, sancta q̄; fiat. Solius namq; fidei est iustificatio, demum fides ipsa per charitatem operatur.

Ego putarim hunc locum germanius enarrari, si scopum & consuetudinem scripturæ uideamus atque seruemus. Commune est hoc spiritui sancto, ut posteaquam populi sui flagella prædixit, nonnihil ueræ consolationis, ne ob flagellorum asperitatem desperatione franganitur, mox adiūgat, quod multis locis scripturæ, maxime in prophetis, palam est uidere. Proinde hoc loco, ubi Israël durissime increpauit, dixitq; illum à terra sua transferendum, ne se prorsus oblitos putarent, subiunxit: Postquā fecerit tibi, quæ prædixi, mox in Deum obcursum præparare, hoc est, noli tum desperare. Namq; Deus tuus de-derit tibi, si credideris: Paratus erit auxiliari tibi, cui se de obcurrere. Sic se præpararunt ad obcurrendum Domino familia Thobie, & alij electi, qui indubie Dei misericordiam experti sunt. Quod ipsis Israëlitis Deus promisserat, Deut. 30. à capitis initio. Præparat ergo se in deum obcursum, quisquis uere credit in Christum. Præparabit quoq; se ante illius aduentum, qui eum pro omnium uere fidelium salute uenturum non dubitabant.

Demum quantum sit is, ad cuius obcursum Israël præparari iubetur, ostendit, dicens: Quia ecce Deus ille uos formauit montes, per quos omnem terram, creat uentes, per quos

COMMENTAR. CAPVT V. 40

per quos aere, & aerea cuncta intelligit, & annunciat homini suo spiritu cloquium suum, illius ueritatem & ger-
manum sensum referando, quod a se ipso nemo potest,
uel ut septuaginta habent, annunciat in homines Christum
suum. Producit matutinam nebulam, & omne humidum:
graditurque super excelsa terrae, quod omni altitudine praecel-
sior ac sublimior sit. **Nomen autem eius est, DOMINVS,** sub quo omnes: **Deus,** praeter quem nullus: **Exercituum,** ab ipso enim est omnium exercituum conclusio, & uictoria. **Quod uerbum multoties in arcanis li-
teris replicat, ut nullus puet, quod a se ipso quenquam ui-
cerit. ipsi ergo summo pro omnibus gloria semper.**

CAPVT QVINTVM.

Capitis Summarium. Primum: **Israëis casum** & e-
uersionem in proximo futuram adserit. **Secundo,** impi-
os ex **Israël ad resipiscentiam** commonefacit, eos durius
carpens. **Tertio,** maximum eorum scelus, nempe odium
Prophetarum describit. **Quarto,** propter idem scelus,
& pauperum oppressionem, eos nihil prospere facturos
adseuerat. **Quinto,** illis comminatur uerbi defectum. **Se-
xto,** prænunciat ubique futurum planctum. **Septimo,**
prophetat in derisores uerbi, & dici **Domini mala** descri-
bit. **Octauo,** **Deus** dicit se nolle placari ullis eorum ope-
ribus, sed eos omnino in captiuitatem ituros.

Pars